

## **ALBUM JAKO PROJEKT: Album Konrada Prószyńskiego**

Przykładem albumu, który zachował się tylko jako koncepcja i został zatrzymany w fazie projektowej jest zbiór portretów czytelników i czytelniczek „Gazety świątecznej”, który zachował się w archiwum Konrada Prószyńskiego przechowywanym w Bibliotece Narodowej.

Konrad Prószyński był działaczem oświatowym, wydawcą kierowanej do mieszkańców wsi „Gazety Świątecznej” i w latach 80. XIX wieku opublikował apel, aby nadsyłać portrety wykonane w zanikających wówczas strojach regionalnych. Przypuszczamy, że miał na celu stworzenie albumu o etnograficznym charakterze. Natomiast to, co powstało to zbiór portretów podpisywanych z imienia i nazwiska osób, które identyfikowały się jako czytelnicy „Gazety Świątecznej”. Pozowali z egzemplarzami tej gazety i wyrażali w listach do Prószyńskiego swoją dumę z bycia prenumeratorami czy kolejnym pokoleniem czytelników tej postępowej gazety.

W XX wieku zbiór ten zyskał kolejną warstwę, kiedy został wpisany w kontekst konkursu ogłoszonego przez pisma „Fotografia” i „Nowa Wieś”. Proszono, aby nadsyłać rodzinne fotografie chłopskie z zamiarem stworzenia, może trochę w metaforycznym sensie, zbiorowego albumu rodzinnego, którego bardzo często chłopskie rodziny nie mają. Na ten konkurs fotografie nadsyłali również potomkowie niektórych osób, które odezwały się także w XIX wieku na apel Prószyńskiego.